

РЕФОРМИ В СИСТЕМІ ОПЛАТИ ПРАЦІ: ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ ТА ВНУТРІШНІ МЕХАНІЗМИ КОНТРОЛЮ

БОНДАРЕНКО Костянтин, здобувач вищої освіти спеціальність 071 Облік і оподаткування Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Досліджено результати реформи системи оплати праці в Україні. Доведено необхідність внесення законодавчих змін, включаючи встановлення мінімального рівня оплати праці і боротьбу з дискримінацією в оплаті, особливо між чоловіками та жінками. Виокремлено важливість досягнення прозорості в системі оплати праці. Підкреслено важливість внутрішнього контролю та використання сучасних технологій для автоматизації аудиту оплати праці.

Ключові слова: контроль, оплата праці, аудит, управління.

Реформування системи оплати праці відбувається через періодичні законодавчі зміни та внутрішні механізми контролю з метою забезпечення ефективності розрахунків з оплати праці. Вважаємо за доцільне проаналізувати загальні принципи та можливі елементи сучасних реформ досліджуваної ділянки облікової роботи. До законодавчих реформ в системі оплати праці можна віднести встановлення або перегляд мінімальної заробітної плати, яка повинна бути достатньою для повноцінного життя, регулярний перегляд її розміру на основі інфляції та інших економічних показників. Міністерство економіки України пропонує мінімальну заробітну плату (середньозважену) у 2024 році на рівні 7554 грн та посадовий оклад працівника 1 тарифного розряду ЄТС (середньозважену) 3399 грн, 45% мінімальної заробітної плати. Національний банк України прогнозує, що мінімальна заробітна плата (у середньому на рік) становитиме 7665 грн у 2024 році та 8200 грн у 2025 році [1].

Зважаючи на законодавчі акти для боротьби з дискримінацією в оплаті праці, включаючи різницю в заробітній платі між жінками та чоловіками, вважаємо за доцільне звернути увагу на такі нововведення, зокрема Кабінет Міністрів України схвалив Національну стратегію подолання гендерного розриву в оплаті праці на період до 2030 року та затвердив операційний план заходів з її реалізації на 2023-2025 роки. Відповідне рішення було ухвалено на засіданні Уряду 15 вересня 2023 року [2].

До внутрішнього механізму контролю з оплати праці можна віднести забезпечення прозорості, або транспарентності, в системі оплати праці, щоб працівники та громадськість мали доступ до інформації про зарплати та критерії їх визначення [3].

Автоматизований аудит поточних зобов'язань господарюючих суб'єктів, зокрема й зобов'язань з оплати праці, вирішує конкретну сукупність завдань: інформаційного характеру – прискорення процесу отримання і обробки необхідної сукупності інформації, перевірка документальної інформації, розробленої аудитором під час перевірки; методичного спрямування – удосконалення системи систематизації аналітичних даних аудиту шляхом застосування електронних таблиць, створення прикладних аудиторських програм, підвищення рівня оперативності проведення аудиторських процедур; сприяє вирішенню інших завдань, серед яких можна виокремити: створення баз даних, використання можливостей графічних редакторів, редагування текстів та інше [4].

До нововведень вважаємо також віднести розроблення внутрішніх систем контролю, які включають в себе процедури оцінки і перевірки оплати праці в межах компанії, зокрема Наказ Міністерства економіки України від 11 квітня 2023 року № 2035, який наголошує про належну організацію та здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві економіки України, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Мінекономіки [5].

Отже, реформи в системі оплати праці, які включають законодавчі зміни та внутрішні механізми контролю, призначені для покращення справедливості, рівноправності та транспарентності в оплаті праці. Вони спрямовані на забезпечення гідних умов праці та зменшення соціально-економічних нерівностей серед працівників.

Література:

1. Кознова О. Мінімальна зарплата 2024: пропозиції від органів влади. URL: https://biz.ligazakon.net/news/221875_mnmalna-zarplata-2024-propozits-vd-organv-vladi (дата звернення: 03.10.2023 р.)
2. Уряд схвалив Національну стратегію подолання гендерного розриву в оплаті праці в Україні на період до 2030 року. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-skhvalyv-natsionalnu-stratehiu-podolannia-hendernoho-rozryvu-v-oplati-pratsi-v-ukraini-na-period-do-2030-roku> (дата звернення: 03.10.2023 р.)

3. Резніков, О. Реформи та трансформація — це важливі складові успішного розвитку системи оборони. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/04/18/reformy-ta-transformaciya-cze-vazhlyvi-skladovi-uspishnogo-rozvytku-systemy-oborony-oleksij-reznikov/> (дата звернення: 03.10.2023 р.)

4. Потриваєва, Н.В., Громова, Я.М. (2018) Удосконалення аудиту поточних зобов'язань у взаємоз'язку з оптимізацією облікового процесу. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2018. Вип. 2 (98). С. 11-15. <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/4665> (дата звернення: 03.10.2023 р.)

5. Про затвердження інструкції з організації та здійснення внутрішнього контролю в Міністерстві економіки України, на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління Мінекономіки : Наказ Міністерства економіки України від 11.04.2023 № 2035. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=282a5ede-df34-47c0-bee0-5c7b6e8bbbe1&title=NakazMinisterstvaEkonomikiUkrainiVid11-04-2023-2035-proZatverdzhenniaInstruktsiiZOrganizatsiiTaZdiisnenniaVnutrishnogoKontroliuVMinisterstviEkonomikiUkraini-NaPidprimstvakh-VUstanovakhTaOrganizatsiakh-SchoNalezhatDoSferiUpravlinniaMinekonomiki> (дата звернення: 03.10.2023 р.)

***Abstract:** The issue of reforming the wage payment system in Ukraine is addressed. The necessity of legislative changes, including the establishment of a minimum wage and combating wage discrimination, particularly between men and women, has been substantiated. Furthermore, the importance of achieving transparency in the wage payment system has been emphasized. The significance of internal control and the use of modern technologies for automating wage payment audits has also been highlighted. Overall, these reforms are aimed at improving working conditions and reducing socio-economic disparities among workers.*

***Keywords:** control, remuneration, audit, management*

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК – ПОТРИВАЄВА Наталя,
доктор економічних наук, професорка, професорка кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв